

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitg, núm 20, botiga
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

Un redolí del «Tenorio» o els bons intents de don Josep

Un punto de contrición
da á un alma la salvación...

La reglamentació del joc

Tant que cobrarà el Govern,—tant que cobrarà la casa,—el jugador's quedarà—ab la trista pell... y gracies.

El federalisme

ha reunit a Madrid l'Assamblea Federal, y apenes si ha cridat l'atenció de la gent política; els vells federals de Barcelona han publicat un manifest pera reorganisar les seves forces, y ningú n'ha fet cas. ¿Es que'l federalisme compta ab escassos partidaris? Al revés: avui a Espanya tots els republicans som federals. La redemptora idea que, segons en Castelar, fou morta pels cantonals a Cartagena, ha reascut de les seves cendres y avui costaria tant de trobar un fervent unitari com abans de l'any 71.

Però l'idea federal no es un home y per això no basta a satisfer els anhels dels liberals que abans que tot volen un amo; l'idea federal es una cosa massa senzilla pera'ls republicans que s'enamoren de les paraules complicades; l'idea federal fa un tuf massa democràtic pera'ls avensats de bona casa, que fins les idees volen amarades de perfums cars. Així, l'idea federal, que omple ab son esperit tots els programes republicans, no troba qui la ressuciti y l'imposi, y l'Assamblea dels seus fidels feta a Madrid resta deserta, y la crida dels vells federals barcelonins no troba ressò.

Serà difícil desenganxar als *fulanistes* del seu fanatisme per l'idol; serà un treball de gegants convencer als *intellectuals* de que les seves fórmules complicades són un entrebanc pera la vida republicana; costarà molt fer entendre als *aristocràtics* que pesa més un cap ple y una bossa vuida que un cap vuid y una bossa plena.

Tothom vol una perfecta armonia entre la gran familia republicana y fins, a esser possible, una lleal unió baix un programa unic, però, malgrat desitjarho tothom, el camp republicà es una olla de grills. Y es que *cada hu* vol que l'*altre* se li sotmeti. Mentres hagin d'intervenir personalitats en la confecció d'una acció conjunta y fins en la redacció d'un sol programa, no sortirem del pas y la tasca del partit republicà serà negativa.

No hi ha cap necessitat de que *Fulano* se sotmeti a *Sutano*, ni de que en *Pere* presti vassallatge an en *Pau* o an en *Berenguera*. Que fassi cap tothom al camp federal, que se sotmetin tots a la bandera augusta que fou única en els bons temps de l'apostolat republicà y que torna a esser mirada per tothom ab una simpatia que pot convertirse en fervorós entusiasme, y el miracle de l'unió republicana y del programa unic y de la democràtica fraternitat, serà una realitat hermosa.

Y si això troba destorbs en les vanitats o les petites passions dels de dalt, ha de vencer tots els obstacles la enèrgica voluntat dels de baix.

JEPH DE JESPU

La reglamentació del joc

El joc, com a element secret en l'administració espanyola... Veus aquí un tema interessant, en lo que podria esser l'història oculta dels delictes administratius exercits per l'autoritat. Quasi bé no caldria explicar-lo, ja que tothom accepta, com a cosa natural, el famós abús atribuït a tants governadors y policies. Seria curiós un tractat de lo que'n diríem els nostres *panatismes* nacionals, panatismes ont l'opinió pública, al consentirlos y fins envejars-los, té tanta culpa com els autors directes. Hi ha en l'administració una costum que ve a

fer ofici d'anti-*lei*, per la qual molts agents del poder executiu s'encarreguen de desvirtuar y torcer les disposicions del poder legislatiu, quan no convenen an els rics de la terra... D'això sol dir-se'n *aplicar a la realitat les teories*.—Aduanes, jocs, fondos d'higiene, fondos secrets o dels reptils, subvencions dissimulades, abusos en l'interrogatori policíac dels detinguts, fortunes improvisades, negocis y emprèstis, maneigs borsistes, etc., podrien esser deliciosos capítols d'aqueixa dissimulada ensenyansa exemplar d'immoralitat que l'ambient emanat de les converses privades espargeix sobre la nació. Sota aqueixa bavor de mal s'eduquen les nostres generacions; y jo, naturalment inclinat a pensar bé de tothom, mentres no se'm demostri que dec pensarne mal, jo, que vull creure exageracions y llegendes, moltes coses que segurament ha inflat com una bola de neu el comentari malevol de les multituds, tinc de senyalar, de totes maneres, la gravíssima acció que exerceix sobre les ciutadanes aqueixa escola de descredit.

El govern reglamenta avui el joc, com en el bon temps candorós d'Alfons X. ¡El joc! Tot seguit que pronunciem aquesta paraula, topic de facils dramatitzacions, se'n acut la pregunta: ¿Pertany a les facultats governatives l'intervenció sobre'l joc, que es cosa purament privada y no pública, atanyent a la moral y no a la política? ¿No serà un cas de puritanisme o de teocràcia la prohibició del joc o la seva submissió a lleis reguladores?...

El joc d'atzar, socialment, es un culte, superstitios com tots. Es una mena de pregaria a les desconegudes divinitats, impetrant la fortuna. Es, si voleu, la litúrgia de la fortuna mateixa. El joc d'atzar, en relació al joc de calcul o destresa, ve a esser com un rite religiós en relació a la poesia. El joc d'atzar es un concepte materialista, grosser, del conjur a les forces ignorades. L'altre joc, el joc intel·lectual, es, com senyalà l'amic Xenius, un complement poetic o científic del treball. Y desde'ls Jocs Olímpics o els Jocs Florals fins a la ruleta o el trenta y quaranta, va tota una escala de conceptes y valors.

La transacció governativa ab el joc es paralela a la transacció governativa ab la prostitució. La prostitució es a l'amor lo que'l joc de monte o *baccarat* es a la lluita pel premi en els Jocs helenics. La prostitució es, malgrat totes les apariencies, una conseqüència y una defensa de la moral corrent, de la moral eclesiàstica, que imposa el dissimul de l'amor, de l'amor no sancionat per la burocràcia litúrgica, de l'amor purament poetic, sense barreja de prosa oficinesca o cerimonial. ¡La prostitució es, doncs, una columna de la moral present!—El joc, en cambi, es un perill continu pera l'estabilitat *conservadora* d'un topic formidable de la nostra moral: la Familia. ¿Còm?—sol preguntarse la moral vigent. ¿Es possible deixar exposada la sort dels fills, de l'esposa, de la casa, a l'atzar d'una carta caient sobre una taula verda?—Mes, per altra banda, el joc es una mena de distintiu patrici del gran món, y els seus perills mateixos són una execució de riquesa y d'honor pera'ls grans de la terra. Hi ha ciutats enteres que viuen a l'ombra d'un casino; hi ha corts adventicies y grans establiments hidroterapics, y centres de *sport* y estíueig, ont el *croupier* es una mena de funcionari secret, base de l'hisenda pública. El cas del doctor Stockmann, l'*Enemie del Poble*, o el cas invers d'aquells senadors francesos ateus, gelosos de les rendes produïdes pels miracles de Lourdes, són típics en aqueix punt. Tot el món es un poc Montecarlo...

La providència del nostre govern vol regular la sort, en una amable paradoxa. Y per això arribem avui a la reglamentació del joc, pera descans de la gent distingida, ja que no hem sabut emancipar dels freres l'ensenyansa pública. Per lo demés, en materia d'autorització de jocs, no crec que pugui haverhi escrupols pera la permissió del *baccarat*, en la terra ont són permeses les *corridas de toros*. Y en materia d'autorització pera'ls jocs d'atzar, l'exemple oficial de la loteria, prohibida en tota

vera civilisació, es un fet eloqüent, com tantes vegades s'ha dit.—Per lo demés, el culte a S. M. la Sort, en les nostres costums administratives, es de ben facil comprobació.—La sort en els examens y oposicions, la sort en el sistema de quintes, la sort en l'elecció de jurats... Pera cada urna d'elecció n'hi ha infinites d'extracció aleatoria; y plana sobre nosaltres un incessant sorteig.—Fins l'indult capital, loteria de la mort, com se n'ha dit, es un atzar ocasional y tragic.

¿Quina es, pera nosaltres, la veritable doctrina moral y política sobre'l joc d'atzar?... ¡Ah! Els qui vetllen tan paternalment sobre la tranquil·litat de les families, no pensen en l'atzar de naixensa y de vida que té encomanades tantes existencies a la ruina absoluta de la miseria, immerescudament, per decret del mateix orde social que ampara, com un déu provid, la sort dels rics y ignora pietosa y voluntariament l'origen de totes les fortunes...

El joc, com a mal public, es una conseqüència del capitalisme, de la propietat privada, de l'herencia familiar, del valor actual del Diner. Y fins que aquets idols desapareguin, el déu major, el Vedell d'or, acoblarà els homes entorn d'aquets altars seus, les taules de joc, ont, al menys, els rics de sensibilitat entorpidada, trobaran el pessigolleig sensual del perill, y els pobres obriran els ulls, a l'esperansa de no esserho, an aqueixa sort de bé, que no sol venir mai... Potser, en les butxaques, mentres se cerqui ansiosament el darrer bitllet, la mà, vagabonda, acariciï la pistola del suïcidí possible. Però ¿no són les víctimes la natural ofrena a la divinitat d'un orde social, que's fonamenta precisament sobre'l desequilibri y el joc de les fortunes, esca brutal de la lluita per viure, ont l'opinió burgesa ha posat ab crudel ironia el primer mobil de tot progrés?...

GABRIEL ALOMAR

ANTONI SÁNCHEZ PÉREZ

Mori a Madrid el dia 19 del corrent. Tenia setanta cinc anys y era una de les figures més nobles y més simpàtiques del partit republicà federal, en el qual ingressà molt jove y aont s'ha mantingut sempre, ferm, treballador, auster, el primer en l'hora dels sacrificis y el darrer en la de les recompenses y de les exhibicions victorioses.

Fou, en els temps heroics revolucionaris, un dels redactors del famós *Gil Blas*, periòdic dirigit per en Lluís Rivera, en companyia d'en Robert, d'en Blasco y d'en Manuel del Palacio, y era un dels amics predilectes de don Francisco Pi y Margall.

Dotat de moltes y variades aptituds, va ser professor de matemàtiques, orador, autor dramatic y novelista. Fundà diversos periodics, entre ells *El Solfeo*, diari satíric-polític; signé un dels col·laboradors més actius de *El Nuevo Régimen*, que dirigia en Pi y Margall, y no hi ha hagut a Espanya una fulla republicana que no hagi comptat ab el concurs de la seva ploma, alhora agíl y forta, enjogassada y vigorosa.

LA CAMPANA, unida ab en Sánchez Pérez pels llassos de la més sincera amistat, considera la seva perduda com una desgracia de familia y deposita sobre la tomba del brau lluitador, model d'honorades y de conseqüència, la flor modesta del seu sentiment.

El més terrible dels assots polítics es la corrupció dels tribunals.—Condorcet.

o passa res!... Ab aquestes tres modestíssimes paraules pot ferse la pintura del actual moment historic. Tots aquells aconseqüements que s'anunciaven, totes aquelles novetats que's prometien, tots aquells nuvols que cubrien el cel polític espanyol s'han desvanescut com la fumera d'un cigarret dels més prims.

Al Parlament, res; al Africa, res; els ministerials, res; les oposicions, res...

No queda més que un dubte... ¿Serà, aquesta calma, la que precedeix a la tempestat?

¿O es, tot simplement, la que anuncia que s'acosten las imprescindibles vacaciones del estío?

S'ha inaugurat al «Avens Nacionalista Republicà» de Sant Andreu una Sala de Lectura dedicada al poble.

Fou iniciada l'idea, no fa gaire temps, per en Pere Corominas, en aquell memorable article, «Dónem un llibre y't cantaré una cançó», y tan ben rebuda ha sigut, que'l diumenge pogué ja obrirse la Sala ab una colecció de llibres que no baixa de 3.000 volums, procedents tots de donatius y alguns de veritable importancia.

Aquet, aquet es el camí!... Contribuir a la cultura del poble es la millor manera de treballar per la seva emancipació. Més fa per la classe proletària el que posa en ses mans un bon llibre, que'l qui l'enlluerna ab promeses que no han de cumplirse mai.

Poc a poc van clarejantse els propòsits del senyor Canalejas respecte al projecte de Mancomunitats.

Ell, penetrat de l'importancia de la reforma, no vol que'l projecte se discuteixi y's voti ab presses; però, fidel al seus compromisos, tampoc pot permetre que'l dictamen de la comissió, firmat per cert sense la més petita discrepància, quedi tancat en un armari, fins l'Octubre o fins el dia del Judici, com si les Mancomunitats fossin un projecte de carretera o la concessió d'un pantano, d'aquets que quan se voten ja se sab que no han de passar mai de la categoria de projecte.

Això, ell, no ho tolera. ¿Per qui l'han pres a don Josep?...

El seu plan, serenament madurat, pot exposarse en breus línies:

Abans de tancar-se les Corts, el Congrés discutirà y votarà el projecte de Mancomunitats, tal com el Govern ha resolt acceptarlo.

Una volta enllestit pel Congrés, el projecte anirà al Senat, y allí, després d'un lleuger examen, reposarà durant les vacances.

Però, acabades aquestes, allà a mitja tardor, tornarà a rependre's la discussió interrompuda, y desseguida, *si, no, si*, votació solenne, aprobació final y... ja està feta la gracia.

Així ho ha manifestat el president del Consell, don Josep Canalejas y Mendez.

Així ho ha manifestat... Però ¿vol dir això que aquet sigui, en efecte, el pensament del despreocupat primer ministre?...

Nosaltres sospitem que no.

Y vivim en la creencia de que lo que actualment està representant don Josep es una antiga comedia que, si no recordem malament, se titula:

«Pel Octubre, qui sab qui serà viu, o qui dies passa, anys empeny.»
 «Que això es ser massa mal pensat? Visquem y vegem.
 Tan segur tinguessim el pavo republicano que devegades ens promet aquell altre còmic!...

Una gran dama parisenca, al morir, ha deixat tota la seva fortuna, consistent en un grapat de milions de francs, a una famosa colecció zoològica.
 L'excèntrica senyora opinaria, segurament, que els seus parents són encara més animals que les feres y no se n'ha volgut recordar.
 Y es lo que devia dirse a darrera hora:
 «Qualsevol fa donació de diners als capellans, haventhi per aquets mons de Déu tantes besties que ho necessiten més y sabran agrair-mho molt millor!

POLSINA

—El senyor Montero opina que les Mancomunitats...
 —Com!... ¿An aquet home, encara se li permet opinar?

Quan els diputats, tots motxos, s'encaminen al Congrés, pensen:—Ara, allà al Cantabric ¡quina fresqueta hi deu fer!...

—¿Tan mateix hi ha pau, al RH?...
 —Sí, però ¿no sab la causa?
 És que ara els senyors rifenys han d'anà a pendre les aigües.

Entro al Congrés. Al saló hi ha set diputats: sis dormen y l'altre, en tant, va dient:
 —Senyors: aquets pressupostos...

Alhort de la Presidencia hi ha una poma, madurant, y en Romanones, a sota, murmura:—¿Encara no cau?

El Papa ha suprimit festes, mes ¡ai! no ha sigut atès.
 Que n'estableixi de noves, ¡veurà com tothom el creu!

Sí, senyors, ¡encara duren les negociacions ab Fransa!...
 ¿Vritat que si fossin pans ja estarien acabades?

Els metges recepten aigües, la gent més s'estima vins...
 ¿Com volen, ab tal discòrdia, que'l món pugui ser feliç?

¿Veus aquesta plana en blanc?
 És el resum de la feina que han portat a cap les Corts mentres han estat obertes.

La gent de bronzo ompla els toros, la gent senzilla ompla els cines; pel que toca a les escoles, menos plenes cada dia.

L'home que ha promès més coses és un que's diu don Josep;
 l'home que n'ha complert menos...
 —Ja ho sabem: es el mateix.

¿Es dir que una nova esquadra? Votem en contra, senyors: ab els Mossos de la idem, nosaltres ja'n tenim prou.

—¿Els dies més llargs del any!...—
 exclamen, plens d'entusiasme.
 Y mentres diem això, ja comencen a escursarse.

Desde una altura espantosa va caure ahí un aviador.
 Ab aquet, fan cent setanta.
 Y... ¡vagin seguint els vols!...

Es un cas ben divertit el cas de les Corts d'Espanya.
 Estan tancades: «¿Quan s'obren?»
 Són obertes. «¿Quan se tanquen?»

C. GUMA

Seu d'Urgell, 24 de Juny.

Com cada setmana, LA CAMPANA DE GRACIA repica de ferm dissabte passat; però així que's clericals sentiren les primeres batallades, ja'n feren una de les seves. Una comissió's presentà a casa dels repartidors, intentant prohibir el cridarla y repartirla als subscriptors.

La xusma capellanesca estarà satisfeta d'haver-nos deixat sense repartidors; però LA CAMPANA repicarà, d'ara endavant, més ferma que mai a la Seu d'Urgell, perquè's subscriptors estem disposats a no deixarnos trepitjar. Sols deplorem l'ofensa inferida a la pobra mare d'un dels citats repartidors, a la qual amensasseren de mala manera. L'altre ha sigut despatxat de la casa ont prestava els seus serveis.

De tot això donarem més detalls un altre dia. Y, ara, una advertència als ensotats: ¡ja cal que us compreu cotó fluix pera les orelles!

Monistrol de Montserrat, 25 de Juny.

Aproposít de la cèlebre *Candidatura del Pa de la Taula*. Com que en ella, entre l'infinitat de promeses que s'hi feien, n'hi havia una que parlava de *comprar caro, malo y con peso y medida incompletos* y el poble, després d'haver passat molt temps, ja comensava a donarse per enganyat, el viu del *Noi Gran*, ab el consentiment de la burgesia, va dirse: «Ara ha arribat la meua. ¿No van ser els tenders els que van ajudar a la classe obrera a que's reorganessin societariament? Doncs, la manera de ferlos divorciar, es plantar quatre taulons a la gruta de la casa de la vila, y ab quatre paperines d'arròs ja tenim als tenders treient foc pels caixals contra'ls treballadors». Ja devia adonarse tothom que allò de vendre de primera y a preu de factura, va ser una altra presa de pèl, perquè tothom deu recordar que l'arròs era romatic y que, *venent a preu de factura*, ab quatre dies van fer quaranta duros de negoci, que, en comptes d'esser pera'ls pobres, com havien promès, tenim entès que van anar a fer un tiberi al restaurant de Montserrat, ont se va vessar el xampany a dojo y van fumar-se unes breves que no'ls cabien a la boca, mentres el poble anava suant y escupint. Dels diners sobrants no sabem què se n'han fet, però podem assegurar que, tant l'Arca de Noé com el secretari, saben aont cau la «La Rabassada».

La tenda va plegarse ab l'arreglo d'unes eleccions, y el poble encara fuma ab pipa.
 ¿Quan serà que, perduda la paciència, farà neteja de la gentussa que l'ensarrona a tots moments y el mera sense la seva voluntat?

Prades, 24 de Juny.

Ningú ignorarà que'l passat Novembre foren rebutjades les propostes dels republicans a la Junta M. del Cens pera les eleccions municipals, proclamant a altres quatre regidors electes, segons prevé l'article 29. Davant de tal usurpació s'acudí en deguda forma a la Comissió Provincial, que dictaminà a favor dels republicans.

No satisfets, els adversaris, acudiren al Ministeri de la Governació, que ha confirmat el fallo favorable. Vingueren noves eleccions y foren proclamats tres regidors republicans pera cobrir les quatre vacants; resultat, que dels nou de que's compon l'Ajuntament, n'hi haurà sis dels nostres.

Una coral felicitació a tots quants han contribuït a la victòria... y ¡endavant les atxes!

Sitges, 22 de Juny.

Continuen rebent-se obgetes pera la tombola que ha d'inaugurar-se a ultims del prop-vinent Juliol, a benefici de l'Hospital nou de Sant Joan Baptista, en tan gran número que no sembla sinó que la gent esperés l'ocasió pera desempellegarse de tots aquells endimmaris y mals endossos que sempre fan nosa per les cases. De totes les maneres, per això, que Déu y la Verge Santíssima els hi pagui y augmenti la caritat.

Ara lo que falta es tacte y seny en sapiguer triar el personal que ha de presidir l'esmentada tombola. Res de *caretos*, sinó de noies maques, alegres y atractives, y a poguer esser, que tinguin pacte ab el dimoni. De no esser així, d'establir-se diferencies entre categories y classes socials, de guardarse tontes consideracions y falsos respectes, es anar a un fracàs segur.

Creguem-nos, no siguem beneïts; l'exit d'una tombola requereix, més que tot, dones de gracia y sicalipsis; y per això recomanem molta cura a l'escullir-les, doncs seria molt de dordre el tenir que deploar un fracàs per les causes que deixem apuntades, més, tenint en compte que en una vila com Sitges, la gracia o la maquesa, quan no la sicalipsis, constitueix un do característic en la immensa majoria de les seves dones.

Y elles, suggestives, temptadores a l'irresistible pecat, esdevindran propicies, hermosament infernals; y ubriagaran els sentits, exaltaran els sentiments, inflamaran els cors y seran causa de goig y joia, perquè les seves virtuts y les seves merces són excelses y són grans aquí a la terra.

Y el sol de Juliol, radiant y magestuós, amorosit per una marinada dolça y joganera, esmaltarà a la vila blanca ab llusors de germanor y prometença.

Qui paga, mana

Lo que passa ab les disposicions dictades pel Papa, es de lo més còmic que's pugui veure.
 Ho hem dit ja altres vegades, a l'ocuparnos de la febre reformadora que sembla dominar a Pius X. El Papa es un pobre home, mancat de caracter, al qual li ve gran el carrec pel que se'l va elegir.

Ficsins'hi, si no. Adopta una iniciativa, extén un manament, y té la desgracia de que lo que ha pensat vagi contra determinats interessos, no convingui al comerç estatut pels clergues, etzètera. Y ja tenim que, en lloc de mantenir el seu criteri, de reduir els rebecs a l'obediencia y a la sumissió, se rectifica com un beneit, arronsa les espatlles y amaga el cap, deixant que'ls descontents campin per ont els dongui la gana.

No hi hà un exemple més flac d'autoritat y d'energia que'l que dona el pobre Sarto, desautorisant-se cada cinc minuts a sí mateix.

Això ha passat, principalment, ab les festes del Corpus y de Sant Josep. El Papa prou va donar instruccions y va dir que quedaven, desd'ara, suprimides com a tals festivitats. El clero, que ab la resolució papal veu mermar considerablement els seus ingressos, va comensar per encendre la guerra civil y atiar per sota mà als descontents. La protesta arribà a Roma. Espantat, no sabent lo que li passava, creient el soli en perill, se donà el Papa bona pressa a desdir-se de lo ordenat, baldament ab l'aclaració fes el més ridícul y desairat dels papers.

La comedia, que no estava acabada, s'ha reproduït ab motiu de la festa de Sant Joan. Es aquet un dia simpatic. Un dia poetic de sana alegria popular. Com el Corpus, té Sant Joan posades fondes arrels en l'ànima del poble, que l'espera pera esplafarse, pera estimar y divertir-se, sense pensar ni preocuparse de lo que, respecte de lo que digui o fassi, a Roma puguin pensar.

Per això la supressió de la festa de Sant Joan ha sigut entre nosaltres un fracàs dels més grossos, y ha costat a l'Església el més tremendo dels ridicols. El poble, el nostre poble, al menys, vol la festa per lo que té de pagana, de democràtica y popular. Espera ab ansia la vigília, y aixís el matessin, y encara que s'hi oposessin tots els Papes, seguiria fent la seva. No sabem lo que passarà, però'm jugaria un ciri de lliura que, en vista del bunyol realitat y del poc cas que fa la gent a les ordes pontificies, no tardarem en veure com ens envien de Roma una circular o disposició aclaratoria, en la qual, a volta de mil rodeigs y tanteigs, se'ns dirà que seguim fent lo que tinguem per convenient.

Y val a dir que faran bé, després de tot.
 Per algo diu el ditxo que «qui marxa, paga».
 ¡Estaria bé que, cobrant, volgués encara el clero feros al seu gust la llei!

BANYETA II

A's coneix, ja, que governen els liberals...

A Valencia han sigut recullits, per ordre del rector de l'Universitat, els exemplars d'una obra de dret natural, que, segons sembla, es irreligiosa!...

Opinem que'l rector de l'Universitat de Valencia ha fet santament, disposant la recollida de la pecaminosa obra.

En ple regnat de la llibertat y ab el *demòcrata* Canalejas en el poder, ¿a qui se li ocorre escriure llibres que, més o menos directament, puguin ofendre els nostres sentiments religiosos?

Reprobem la conducta del autor de l'obra recollida y esperem que se'l tancarà ben fondo perquè no hi torni mai més.
 ¡Amen!

Això sí que es pèndresho per la tremenda. Aquella *Patum de Berga* que's diu Montero Ríos s'ha esverat tant ab lo de les Mancomunitats, que ha amensassat, segons sembla, ab abandonar el Senat, si el projecte va endavant.

Ja pot fer la maleta, el venerable; perquè la *fuenta de sus amarguras* serà un fet. Y ho serà gracies a l'excelent gestió dels representants catalans, entre'ls quals s'ha distingit per sa tasca, bona y ferma, el diputat Pere Corominas.

Secretari de la Comissió, en Corominas, ha pres la part més activa en la redacció y esmena dels articles que han de constituir demà una gran reforma de llibertat y d'autonomia pera Catalunya.

A les moltes y molt efusives felicitacions que per aquet motiu porta rebudes el leader nacionalista, pot afegirhi la nostra.

Al Cèsar lo que es del Cèsar, y an en Pere lo que es d'en Pere.

Del cine nort-americà.

En Roosevelt, al observar que la seva reelecció pera la presidencia dels Estats Units va embrutantse més cada dia, ¿quina n'ha fet? Ha fundat un nou partit.

Aquesta sortida, en mitg de la seva vulgaritat, ens fa creure que si en Roosevelt fos espanyol seria lerrouxista.

Es la mateixa tàctica del *caudillo*. Aquet, també, sempre que ha vist que l'agrupació en que figurava no satisfesia les seves ambicions, s'ha insubordinat, ha promogut una dissidencia... y ha fundat un altre partit.

Els ferrocarrilaires espanyols han celebrat a Madrid una gran assemblea.

No cal dir que lo unic que aquets simpatics obrers se proposen es millorar la seva situació, certament bastant desagradable.

Celebrariem que's vegessin realitzats els seus desitjos.

Com celebrariem també que les companyies milloressin el material, que no pot anar ni ab rodes.

¡Quina delicia, si això's conseguia!...

El personal, content; el material, en estat de *recibo*...

A nosaltres, que som de bon acontentar, d'aqueixa feta ens semblaria que'ls ferrocarrils espanyols són els millors d'Europa.

El veritable amo de la bossa.

Segons datos de bon origen, les darreres pelegrinacions a Roma han valgut al Papa Sastre la friolera de tres milions y mitg de lires.

Abans, els que venien del *foco* catolic, deien invariablement:

*Roma veduta,
fede perduta.*

Ara, després d'abocar lires y més lires al calaixet de Sant Pere, són molts els que exclamen:

*Roma veduta...
butxaca aixuta.*

L'altre dia, a Madrid, va tenir lloc un gran simulacre de guerra.

Tothom va llensarse al carrer en defensa de la *corte y villa* contra un suposat enemic.

¡Quanta tonteria, valga'm Sant Isidre Llauredor!

Si l'enemic an els madrilenys no'ls ha de venir de fóra.

¡Si fa anys que'l tenen dintre de casa!...

D'ensà de l'altre simulacre: el que hi va haver a Sagunto.

De Lourdes ens han comunicat un nou miracle.

Cada vegada que una pelegrinació dels nostres xais mistics s'organisa, surt el miracle de propaganda trascantó.

Aquet cop ha tocat la gracia a una paralítica. La bona senyora no's podia bellugar y, en el moment d'entrar a la sagrada piscina, va fer un saltiró y... ¡cames ajudeu-me!

Es clar: va fugir davant del fastig que li devia fer el safreig pestilent de les malures.

Al seu lloc, qualsevol paralític descregut hauria fet igual.

El ministre de Foment està preparant una llei pera auxiliar a l'agricultura contra les pedregades.

¡Que's deixi d'agricultures!

Al primer pagès que favorirà la llei serà an en Canalejas; sobre tot si això del tancament de Corts es un fet.

¡Perquè, no es petita la *pedregada* que li ve a sobre!

Ab motiu de la visita pastoral, feta pel Bisbe de Barcelona, al pintoresc poble de Canyelles, fou repartida en fulles impreses la següent salutació.

Llegèixinla, que n'hi hà pera llogarhi pa y pera sucarhi cadires:

Al Excm. é Ilm. Dr. D. Joan J. Laguarda

¿Per qué repican campanas y enraman los carrers?
 ¿Per qué balcones y finestras son adornats ab senyers?
 ¿Per qué'l poble de Canyelles se regositja de content?...

Avuy, afortunadament Canyelles serà hostatje y rendirà homenatge al zelós Prelat excelent, de virtuts y ciencia portent, de caudalosa finesa,

per qui son millor riquesa
la cultura, moralitat,
amor á la humanitat
y de bon cristiá grandesa.

Plaunos, Ilustríssim Prelat,
sía vostra estancia felís;
Deu vos dará un paradís,
nosaltres cor y voluntat.

Feta la còpia literal, hi sobren tota mena de comentaris.

Els rípiis y els versos coixos han parlat ab prou eloqüència.

L'autor del *Quijote* assegura que «no hay libro malo que no contenga algo bueno».

Y la dita del senyor Cervantes podria ara aplicarse an en Canalejas, que sembla disposat a suspendre la vigència de l'odiosa llei de jurisdiccions.

«No hay Presidente malo que no haga en su vida una cosa buena», podriem dir.

Però, no'ns engresquem massa, que, per ara, la *cosa buena* no passa d'esser una bona intenció.

Dos fulanos comenten la mort d'un amic que, en vida, s'ha distingit molt per l'interès y per l'avarícia.

—¿Es dir que ha entregat l'ànima a Déu?

—Sí, noi, sí... Y pot assegurar-se que es l'única cosa que ha entregat sense fer-se extendre rebut.

EL GRAN RECURS

Mancomunitats, Canaries,
famoses negociacions
ab Fransa, venda de quadros
joies d'art d'immens valor,
guerra del Rif, pressupostos,
lleis de mines, obstruccions,
reglament del joc, esquadra,
dipòsits francs pel cotó,
ferrocarrils, carreteres

LA CARICATURA AL EXTRANGER

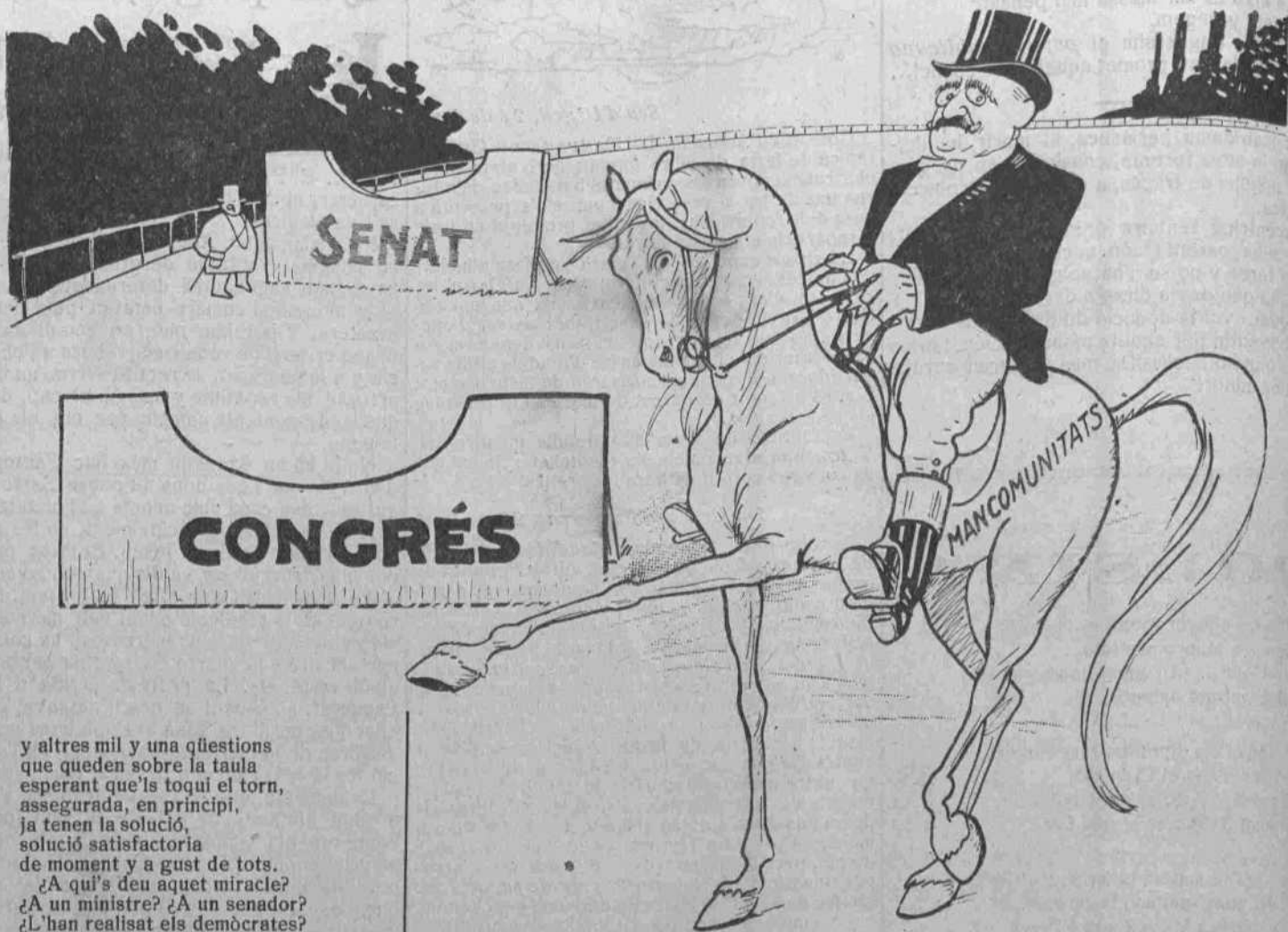
Una bona idea

EL DIMONI:—Escolta, Pius. ¿Y si en compte de barallarnos arribessim a una entente cordiale y'ns repartissim equitativament el domini del món?

(De L'Astno)

JA HI SOM!...

—El primer obstacle es possible que'l salti, però en sent al segon, ja veuran vostès com jo y cavall ens en anem de bigotis.

no es la patum d'en Montero,
ni l'astucia d'en Cambó,
ni la voluntat d'en Maura.
¿Sabeu qui es? Es la calor.

Ella es la maga benèfica
que, presentantse a les Corts,
ha deixat anestesiades,
si no mortes, les passions,
donant a tots els projectes
la mateixa solució.

VERDUM

A LO INSERTAT EN EL NUMERO 2249

- 1.ª XARADA I.—Avi.
- 2.ª ID. II.—Pascasi.
- 3.ª ANAGRAMA I.—Sopar-Posar.
- 4.ª ID. II.—Gralla-Llarga-Llugar.
- 5.ª JEROGLIFIC.—No hi ha hora sense quart.

XARADES

I

En el correu *prima-dos*;
la *quarta-prima* en el mar,
y mon *total* t'ha de dar
andalusà població.

RAFAEL PLANES Y TOLOSA

II

—Que *dos-hu* tenir podrà
—deia en *dos-tres* a la *quinta*—
la *dos-tres-quart*, com la Cinta,
tanta *tot* pera parlar.

FRANCESC VILANOVA MACAU

III

El *hu-dos* và sempre a missa;
la *dos-tres* es per midar;
segon *quart* qual sab lo seu,
y *total* part d'animal.

R. VALLS

IV

Es parentiu castellà
l'*hu-segon*, y en la xarada
també m'hi podràs trobà
(ben amanit, molt m'agrada)
el *quart-tres* pera menjà.

A la muller, carinyós,
dos-segona el nen demana;
veuras molta *quarta-dos*
pels boscos y per la plana
en la *total*, temps preciós.

EUDALD SALA

MUDANSA

—Porta'm aquet *tot*, del *tot*, del *tot*, *Total*.

JOAN ROCABERT

TARGETA

D.ª PILAR AMAT

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el títol d'una obra teatral catalana.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLPOGONA

CONVERSA

—Ves a mirar si la tia té clavellets, y, si'n té,
que te'n dongui un pomet.

—¿La tia Rosa?

—No; la que t'acabo d'anomenar.

PEP CISTELLÉ

JEROGLIFIC

SARDANA

V. MIRA

CORRESPONDENCIA

Cavallers: Vatlteri Cuscó: Remitts de pago no se'n accepten, no senyor. Si les cartes tenen interès public, y són molt curtes, y van bé, y ens agradeixen, les insertem de franc. Ara ja ho sab.—J. B. de Granollers: El dibuix es intencionat, molt intencionat, però molt manso de forma.—Garsaball La Rosa: L'endevinalla resulta fluixa, a causa de l'escassa naturalitat dels cognoms.—Joaquim Melieu: Rebut els sonets, y esperen tanta. Tant mercès.—J. E.: Rebuda, y s'hi farà lo que's pugui.—E. C.: Prenem bona nota de lo que'ns sollicita.—Pep Cistellé: Són totes bastant incorrectes.—J. S. C. (Port de la Selva): No'n tinc prou ab que'm diguin que «và autorisada». Precisa que al peu de la carta hi vagi la firma del corresponent. Aleshores, veurem.—C. de S. de U.: Farem els possibles pera complaure'l.—J. B. (Pont d'Armentera): Per moltes y variades raons, es impossible publicarli la carta.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^a